

Załącznik nr 2b - Sprawozdanie z konsultacji społecznych (2 spotkanie)

 altima	 Gmina Miasto Pszów
--	--

Tytuł opracowania	Sprawozdanie z warsztatów społecznych dotyczących aktualizacji Strategii zrównoważonego rozwoju Gminy Miasta Pszów na lata 2011-2020 - kwestie społeczno-gospodarcze
Inwestor	Gmina Miasto Pszów
Przeznaczenie	Dokument sprawozdawczy dla celów aktualizacji Strategii zrównoważonego rozwoju Gminy Miasta Pszów
Data opracowania	Luty 2012 r.
Wykonawca	GRUPA DORADCZA ALTIMA Sp. z o.o. ul. Ligocka 103 bud. 7 40-568 Katowice NIP: 634 274 91 12 REGON: 241581964

SPIS TREŚCI

1. Wykorzystane materiały i dokumentacje związane z aktualizacją Strategii zrównoważonego rozwoju Gminy Miasta Pszów.	3
2. Wprowadzenie	4
2.1. Podstawowe informacje	4
2.2. Tematyka warsztatów nr 1	4
3. Problemy w sferze społeczno-gospodarczej	6
4. Wyróżniki miasta	8

1. Wykorzystane materiały i dokumentacje związane z aktualizacją Strategii zrównoważonego rozwoju Gminy Miasta Pszów.

Warsztaty zostały przeprowadzone z uwzględnieniem danych zawartych w następujących dokumentach:

- Strategii zrównoważonego rozwoju Gminy Miasta Pszów (wersja przed aktualizacją);
- Wersji roboczej części diagnozującej Strategii zrównoważonego rozwoju Gminy Miasta Pszów;
- Danych statystycznych udostępnionych przez Urząd Miasta Pszów;
- Danych statystycznych GUS dla Gminy Miasta Pszów.

Przyjęte definicje w niniejszym opracowaniu:

Beneficjent/Inwestor

Gmina Miasto Pszów

Strategia

Strategia zrównoważonego rozwoju Gminy Miasta Pszów na lata 2011 – 2020

2. Wprowadzenie

2.1. Podstawowe informacje

Dotychczasowa *Strategia zrównoważonego rozwoju Pszowa* objęła lata 2002 – 2010, w związku z czym władze Gminy podjęły decyzję o jej aktualizacji. Oprócz zakończenia zdefiniowanego w Strategii horyzontu czasowego, aktualizacja wynika również z szeregu innych czynników, do których należy zaliczyć znaczące zmiany społeczno-gospodarcze zachodzące zarówno na terenie Miasta Pszów, jak i w otoczeniu regionalnym i krajowym. Należy też zwrócić uwagę na nowe zapisy w legislacji krajowej nakładające nowe obowiązki na władze samorządowe (np. w związku z kreowaniem i koordynacją lokalnej polityki efektywności energetycznej, a także na pojawiające się nowe możliwości dofinansowania niektórych zadań zarówno ze środków UE, jak i środków budżetu województwa śląskiego i państwa.

Nowa Strategia jest opracowywana z zastosowaniem modelu ekspercko-partycypacyjnego – integralnym elementem procesu tworzenia dokumentu są konsultacje społeczne, zróżnicowane zarówno pod względem grup odbiorców docelowych, jak i podejmowanej tematyki.

2.2. Tematyka warsztatów nr 1

Na spotkanie warsztatowe nr 2, które odbyło się 23 lutego 2012 r., zostali zaproszeni przedstawiciele następujących środowisk:

- Radni Rady Miejskiej w Pszowie,
- Instytucje społeczne, kulturalne i rynku pracy,
- Instytucje pozarządowe z terenu miasta,
- Jednostki organizacyjne Gminy, w tym placówki edukacyjne,
- Spółdzielnie mieszkaniowe,
- Parafie z terenu Pszowa,
- Przedsiębiorcy,
- Kopalnia KWK „Rydułtowy – Anna”

Tematyka spotkania obejmowała następujące podstawowe elementy:

- Prezentacja podstawowych faktów z zakresu demografii, kwestii społecznych i gospodarczych dotyczących Gminy (na podstawie danych statystycznych zgromadzonych w ramach prac nad częścią diagnozującą Strategii),
- Zdefiniowanie mocnych stron Gminy oraz najistotniejszych obszarów problemowych,

- Próba sformułowania wyróżników miasta, które są wykorzystywane obecnie lub stanowią o przyszłym potencjale rozwojowym miasta.

Ze względu na ograniczenia lokalowe, spotkanie było prowadzone w formie dyskusji otwartej.

3. Problemy w sferze społeczno-gospodarczej

Najistotniejszym punktem spotkania było zdefiniowanie problemów pojawiających się w obszarze zagadnień społeczno-gospodarczych dotyczących Pszowa. Wymiana poglądów miała formę dyskusji otwartej, podczas której uczestnicy spotkania zabierali głos w celu zarysowania kwestii problemowych na terenie miasta lub zgłoszenia głosu polemicznego w stosunku do poprzednika.

Jako główny obszar problemowy na terenie Pszowa zdefiniowano likwidację działającej na terenie miasta kopalni. Co prawda, plany likwidacyjne są znane już od dawna i cały proces ma charakter długofalowy, jednakże największe skutki będą dopiero widoczne po całkowitym zaprzestaniu eksploatacji. W chwili obecnej postępujące zmiany nie dotknęły aż tak znacząco małych przedsiębiorców działających w branży okołogórnictwej (zarówno w obszarze usług bezpośrednio związanych z górnictwem, jak i powiązanych w sposób pośredni – np. miejscowe lokale gastronomiczne, sklepiki itp.). Zwrócono uwagę na powiązanie długoletniej dominacji przemysłu wydobywczego w Pszowie z niskim poziomem przedsiębiorczości w mieście. Ze względu na łatwy dostęp do trwałych, dobrze płatnych i bezpiecznych miejsc pracy w kopalni, większość mieszkańców Pszowa nie była zmuszona do podejmowania działań związanych z tworzeniem/współtworzeniem miejsc pracy (samozatrudnienie, tworzenie miejsc pracy w obszarze własnej działalności gospodarczej i otwartej konkurencji rynkowej). Obecnie sytuacja ta ulega zmianie, na co zwrócili uwagę przedstawiciele Powiatowego Urzędu Pracy – zaobserwowano coraz większą liczbę młodych ludzi rozważających rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. Jednocześnie jednak, wskazano na problemy z dotarciem do informacji w tym zakresie oraz brak długoletniej tradycji rozwoju przedsiębiorczości na terenie miasta (co odzwierciedlają m.in. niedobory dotyczące instytucji otoczenia gospodarczego, środowisk zrzeszających przedsiębiorców itp.). Burmistrz zwrócił uwagę na powstały niedawno punkt informacyjny, który będzie świadczył wsparcie głównie młodym osobom (także w zakresie podejmowania działalności gospodarczej).

Jeżeli chodzi o strukturę gospodarczą Pszowa, podkreślono problem diametralnej zmiany, jaka nastąpi w związku z zamknięciem kopalni. Wskazywano na konieczność znalezienia dużego inwestora skłonnego do podjęcia działalności na terenie miasta, co może jednak być niezmiernie trudne ze względu na konieczność konkurowania z innymi samorządami, niejednokrotnie dysponującymi większym potencjałem rozwojowym oraz bardziej atrakcyjnymi terenami inwestycyjnymi (czy to pod względem powierzchni całkowitej, czy też stopnia skomunikowania). Bardziej realną opcją wydaje się być stopniowy rozwój przedsiębiorczości

na terenie miasta, stwarzanie korzystnych warunków w tym obszarze oraz przyciąganie do Pszowa przedsiębiorstw sektora Małych i Średnich Przedsiębiorstw.

Dywersyfikacja struktury gospodarczej Pszowa jest bezpośrednio powiązana z rewitalizacją licznych terenów pogórnicznych, które są lub będą wkrótce dostępne na terenie miasta. Bardzo istotną kwestią będzie wypracowanie wspólnie z właścicielem (Kompania Węglowa) efektywnego systemu sprzedaży bądź przekazywania tych terenów nowym właścicielom, gdyż w przeciwnym wypadku potencjalni inwestorzy mogą bardzo szybko zniechęcać się do realizacji działań inwestycyjnych na terenie Pszowa. Atrakcyjne zagospodarowanie terenów pogórnicznych na terenie miasta to kwestia o znaczeniu strategicznym dla przyszłego kształtu gospodarczego miasta.

Problem osób bezrobotnych pojawił się także w kontekście kłopotów z dojazdem do miejsc pracy w sąsiadujących miejscowościach. Pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy zwrócili uwagę, iż ze względu na niewystarczająco rozwiniętą sieć połączeń międzymiastowych, część osób nie podejmuje pracy poza Pszowem, gdyż nie dysponują własnym środkiem transportu, a istniejące połączenia nie zapewniają dotarcia do pracy/powrotu. Problem sieci komunikacyjnej został również poruszony w kontekście dojazdów uczniów do szkół średnich na terenie miasta.

Rosnąca liczba osób bezrobotnych oraz niski wskaźnik przedsiębiorczości to tematy mające bezpośrednie przełożenie na sferę ubóstwa w mieście. Niemniej jednak, sytuacja na tle miejscowości okolicznych wygląda dosyć korzystnie. Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej zarysowali działania podejmowane w mieście w związku z przeciwdziałaniem ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, w tym projekty systemowe współfinansowane ze środków Unii Europejskiej i działalność świetlic środowiskowych i terapeutycznych.

Uczestnicy spotkania podkreślali konieczność estetycznego zagospodarowania pszowskich osiedli, także pod względem tworzenia placów zabaw dla dzieci, zieleńców itp. Zwracano również uwagę na konieczność ciągłego rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej miasta (tworzenie boisk sportowych w różnych częściach miasta ale również potrzebę utworzenia dużego obiektu stanowiącego wyróżnik miasta w skali lokalnej lub ponadlokalnej).

Jeżeli chodzi o aktywność społeczną, wskazywano na dosyć dużą liczbę funkcjonujących na terenie miasta organizacji pozarządowych. Przedstawicielka Towarzystwa Przyjaciół Pszowa przedstawiła podejmowane przez organizację działania. Niemniej jednak, ogólna konkluzja dotyczyła niskiego poziomu aktywności społecznej mieszkańców miasta, z uwzględnieniem

ludzi młodych, niezależnie od tego, czy jest to aktywność zorganizowana w ramach organizacji pozarządowych (trudności z pozyskaniem nowych członków), czy uczestnictwo w organizowanych przez Miasto wydarzeniach kulturalno-rozrywkowych itp.

Podczas spotkania pojawił się także temat konieczności ograniczania niskiej emisji na terenie miasta i zastosowania mniej inwazyjnych dla środowiska źródeł energii niż niskosprawne kotły na paliwa stałe. Wymaga to jednak długofalowych, skoordynowanych działań, gdyż ze względu na dostęp wielu mieszkańców do stosunkowo taniego opału nie należy spodziewać się wśród mieszkańców bardzo dużego zainteresowania ponoszeniem kosztów inwestycyjnych w tym zakresie.

Pomimo iż spotkanie poświęcone było kwestiom społeczno-gospodarczym, padały liczne głosy dotyczące problemów w obszarze infrastruktury (ta problematyka będzie szczegółowo dyskutowana na kolejnym spotkaniu konsultacyjnym). Wskazane problemy infrastrukturalne dotyczyły m.in.:

- Niewystarczająco rozwiniętej sieci kanalizacji sanitarnej (niedobory w niektórych dzielnicach miasta),
- Braku miejsc parkingowych,
- Konieczności lepszego skomunikowania miasta z innymi ośrodkami regionu, co umożliwi np. wykorzystanie lokalnych zasobów pod budownictwo indywidualne.

4. Wyróżniki miasta

Uczestnicy spotkania zostali poproszeni o określenie potencjału wyróżniającego Pszów – cech, obiektów, miejsc itp. które stanowią obecnie lub mogłyby stanowić w przyszłości wyróżnik miasta na tle okolicznych gmin.

- Podobnie jak na spotkaniu z młodzieżą, jako kluczowy wyróżnik Pszowa wskazano Bazylikę wraz ze znajdującymi się w niej freskami oraz Kalwarię Pszowską. Niemniej jednak, zwrócono uwagę na konieczność rozwoju infrastruktury towarzyszącej (noclegowej, gastronomicznej itp.).
- Jako kolejny, potencjalny wyróżnik Pszowa wskazano atrakcyjne zagospodarowanie terenów pogórnicych. To jednak wiąże się z uregulowaniem kwestii własnościowych oraz wypracowaniem sprawnego systemu przekazywania własności nowym nabywcom, a także przygotowaniem spójnej koncepcji zagospodarowania tych terenów.
- Podkreślono, iż Miasto dysponuje atrakcyjnie położonymi i znacznie tańszymi niż obszar dużych miast (w tym obszary podmiejskie) terenami przeznaczonymi pod budownictwo

mieszkaniowe. Stanowi to potencjalną szansę na przyciągnięcie mieszkańców spoza Pszowa, którzy pracują w dużych miastach w regionie (np. Rybnik, Gliwice, Katowice). Warunkiem powodzenia tej koncepcji jest jednak rozbudowa systemu komunikacyjnego poprzez uruchomienie Drogi Głównej Południowej.

W kontekście dyskusji o wyróżnikach miasta pojawiły się także głosy dotyczące konieczności rozwoju współpracy międzygminnej skierowanej na wykorzystanie atutów poszczególnych miast powiatu/subregionu, co będzie generowało znacznie więcej korzyści niż ciągłą rywalizacją.

Spotkanie konsultacyjne zakończyło się około godziny 17.00.